

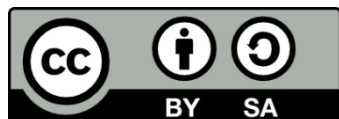
Ειδικά μαθήματα εμβάθυνσης στο συνταγματικό και διοικητικό δίκαιο

Διοικητικό Δίκαιο

Έκδοση αναβλητικών αποφάσεων από τον ακυρωτικό δικαστή

Ευγ. Β. Πρεβεδούρου

Τμήμα Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η προβληματική της έκδοσης αναβλητικών αποφάσεων

- Σε πρόσφατη απόφασή του, το ΣτΕ (1422/2013) αναβάλλει την έκδοση οριστικής απόφασης προκειμένου να προβεί η διοίκηση σε ενέργειες που διαλαμβάνονται στο σκεπτικό της αναβλητικής απόφασης εντός ορισμένης προθεσμίας ενώ τα αντίστοιχα κεφάλαια παραμένουν υπό διάσκεψη.
- Σκοπός είναι η αποφυγή της ακύρωσης της προσβαλλόμενης πράξης αφού το ΣτΕ επιβάλλει στη διοίκηση την υποχρέωση να διορθώσει πλημμέλειές της.
- Σκοπός της νομολογίας αυτής (ΣτΕ 1941/2013, 4537/2011, 4538/2011) είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ακυρωτικού ελέγχου και η οικονομία των δικών.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η απόφαση ΣτΕ 1422/2013

Προσβαλλόμενη πράξη-πραγματικά περιστατικά

- Προσβάλλεται η απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου ανάπτυξης με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η σχετικώς εκπονηθείσα στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Η πράξη αυτή προσβάλλεται κατά το μέρος που αφορά ρυθμίσεις οι οποίες περιέχονται στα άρθρα 6 και 10 του πιο πάνω Ειδικού Πλαισίου.

Εφαρμοστές διατάξεις

- Άρθρ. 24 παρ. 1 και 6 Σ., βάσει του οποίου:
 - α. Το φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον έχει αναχθεί σε αυτοτελώς προστατευόμενο αγαθό
 - β. Τα όργανα του κράτους οφείλουν να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για τη διαφύλαξή του και να λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα.
 - γ. Κατά τη λήψη των μέτρων απαιτείται η στάθμιση παραγόντων (γενικότερο εθνικό και δημόσιο συμφέρον) στο πλαίσιο της εξασφάλισης της βιώσιμης ανάπτυξης.
 - δ. Το κράτος οφείλει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τον ορθολογικό χωροταξικό σχεδιασμό ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, οι βέλτιστοι όροι διαβίωσης του πληθυσμού και η οικονομική ανάπτυξη, σύμφωνα με την αρχή της αειφορίας. **Ουσιώδης συντελεστής για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα χωροταξικά σχέδια.**

(συνέχεια)

- Ο ν. 2742/1999, ο οποίος στο άρθρ. 2 θέτει τους στόχους του χωροταξικού σχεδιασμού (παρ. 1) και ορίζει τις αρχές που λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπλήρωσή τους (παρ. 2)
- Τα μέσα που χρησιμοποιεί ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι το γενικό, τα ειδικά και τα περιφερειακά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης.

(συνέχεια)

- Τα Μέσα του Χωροταξικού Σχεδιασμού είναι:
- Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού θέτει τις βασικές προτεραιότητες και τις στρατηγικές κατευθύνσεις για την χωρική ανάπτυξη. Εγκρίνεται από την Ολομέλεια της Βουλής (άρθρ. 6).
- Τα ειδικά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης εξειδικεύουν και συμπληρώνουν τις κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου (άρθρ. 7).
- Τα περιφερειακά πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις του γενικού και των ειδικών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού, εξειδικεύουν δε και συμπληρώνουν τις βασικές προτεραιότητες και επιλογές τους (άρθρ. 8).
- Λοιπά μέσα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού που εγκρίνονται σε τοπικό επίπεδο (άρθρ. 9).

(συνέχεια)

- Ο ν. 3851/2010 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) εκδόθηκε μετά την άσκηση της αίτησης ακύρωσης και προσέθεσε διάταξη στην παρ. 2 του άρθρ. 2 του ν. 2742/1999, βάσει της οποίας κατά τη σύνταξη των χωροταξικών πλαισίων πρέπει να συνεκτιμάται και η κατά προτεραιότητα προώθηση των ΑΠΕ.
- Για την εγκατάσταση ΑΠΕ λαμβάνονται υπόψη μόνο εγκεκριμένα χωροταξικά, πολεοδομικά, ρυθμιστικά ή άλλα σχέδια χρήσεων γης.
- Τα εγκεκριμένα περιφερειακά πλαίσια πρέπει να τροποποιούνται για να εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις του γενικού και των ειδικών. Όσα από τα εγκριθέντα περιφερειακά πλαίσια, ρυθμιστικά πλαίσια κ.λπ. δεν καλύπτουν τις κατευθύνσεις του ειδικού για τις ΑΠΕ, η χωροθέτηση των σχετικών έργων γίνεται με άμεση και αποκλειστική εφαρμογή του ειδικού πλαισίου.

Νομική δεσμευτικότητα μέσω χωροταξικού σχεδιασμού και διαδικασία κατάρτισης του ειδικού χωροταξικού σχεδίου για τις ΑΠΕ

- Τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια αποτελούν το δεύτερο στάδιο χωροταξικού σχεδιασμού.
- Περιλαμβάνουν αφενός επιλογές στρατηγικού χαρακτήρα εντασσόμενες σε προγράμματα που εγκρίνονται από την Ολομέλεια της Βουλής αφετέρου γενικές κατευθύνσεις και ειδικότερες ρυθμίσεις για τις οποίες παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση.
- Αναπτύσσουν νομική δεσμευτικότητα όχι μόνο κατά την έγκριση ρυθμιστικών και γενικών πολεοδομικών σχεδίων αλλά και κατά την έκδοση εγκρίσεων και αδειών για την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ανάπτυξης. Οι πράξεις έγκρισης ειδικών χωροταξικών σχεδίων υπόκεινται καταρχήν σε προσβολή με αίτηση ακύρωσης καθώς επάγονται έννομες συνέπειες.

(συνέχεια)

- Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κίνησε τη διαδικασία κατάρτισης ειδικών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού της χώρας.
- Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας ανετέθη η εκπόνηση υποστηρικτική μελέτη, με την οποία υποβλήθηκαν διάφορες προτάσεις σχετικά με τις επιμέρους προβλέψεις του ειδικού χωροταξικού πλαισίου, οι οποίες είχαν την μορφή κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης για κάθε κατηγορία ΑΠΕ.
- Οι προταθείσες ρυθμίσεις ενσωματώθηκαν σε προσχέδιο ειδικού πλαισίου και ακολούθησε διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.
- Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας εκπονήθηκε στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) με την οποία διαπιστώθηκε ότι οι απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας είχαν ενσωματωθεί επαρκώς στη στοχοθεσία και τις επιμέρους ρυθμίσεις.
- Η ΣΜΠΕ διαβιβάστηκε σε αρχές και τέθηκε σε διαβούλευση.
- Τέλος, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, που ενέκρινε τόσο τη στρατηγική μελέτη όσο και το ειδικό χωροταξικό πλαίσιο.

Το επίδικο ειδικό χωροταξικό σχέδιο

- Θέτει τις εξής τρεις ομάδες κανόνων:
 - α. Καθορίζει τις περιοχές αποκλεισμού και τις ζώνες ασυμβατότητας
 - β. Καθορίζει τις μέγιστες επιτρεπόμενες πυκνότητες αιολικών εγκαταστάσεων
 - γ. Περιλαμβάνει τους κανόνες ένταξης των εν λόγω εγκαταστάσεων στο τοπίο.

Περί του παραδεκτού της προσβολής του ειδικού χωροταξικού πλαισίου

- Προσβάλλεται παραδεκτώς καθώς περιλαμβάνει συγκεκριμένες κατευθύνσεις και ειδικότερες ρυθμίσεις, οι οποίες θέτουν τη διαδικασία αδειοδότησης εγκατάστασης του σχεδιαζόμενου ηλεκτροπαραγωγικού έργου.

Το επίδικο χωροταξικό πλαίσιο υπό το πρίσμα των κοινοτικών οδηγιών

- Οδηγία 79/409/ΕΟΚ για την προστασία των πτηνών και οδηγία 92/43/ΕΟΚ περί οικοτόπων
- Το άρθρ. 6 του επίδικου χωροταξικού πλαισίου επιτρέπει την χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της ορνιθοπανίδας ύστερα από τη σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης.
- Δεν προβλέπει ωστόσο τη σύνταξη ανάλογης μελέτης για τις περιοχές εκτός ΖΕΠ, που χαρακτηρίζονται ως Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠ).
- Ενόψει των οδηγιών, που θεσπίζουν, μάλιστα, αυστηρότερο καθεστώς για τις ΣΠΠ επιβάλλεται η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης και για τις περιοχές αυτές.

Συμπέρασμα δικαστηρίου

- Η προσβαλλομένη δεν είναι αναγκαίο να ακυρωθεί δεδομένου ότι η πλημμέλεια μπορεί να καλυφθεί εκ των υστέρων χωρίς να θίγεται το δικαίωμα δικαστικής προστασίας του αιτούντος.
- Το δικαστήριο αναβάλλει, κατ' αυτό το μέρος, την έκδοση οριστικής απόφασης και επιβάλλει στη διοίκηση την υποχρέωση να συμπληρώσει την επίδικη ρύθμιση εντός δύο μηνών.

Σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του άρθρ. 50 του π.δ. 18/1989

- Άρση πλημμελειών της προσβαλλόμενης πράξης κατά την εκκρεμοδικία
- «4. Το δικαστήριο, αν άγεται σε ακύρωση της ατομικής πράξης που προσβλήθηκε με αίτηση ακυρώσεως λόγω πλημμελείας που μπορεί να καλυφθεί εκ των υστέρων, και εφόσον κρίνει ότι, ενόψει της φύσης της πλημμελείας, και της επίδρασής της στο περιεχόμενο της προσβαλλόμενης πράξης, η ακύρωση της πράξης δεν είναι αναγκαία για την αποκατάσταση της νομιμότητας και για τη διασφάλιση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας του αιτούντος δύναται, κατ' εκτίμηση και των εννόμων συμφερόντων των διαδίκων, να εκδώσει προδικαστική απόφαση και να ζητήσει από την αρμόδια υπηρεσία να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια ώστε να αρθεί η πλημμέλεια, τάσσοντας προς τούτο αποκλειστική εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα μήνα. Κανένα στοιχείο δεν λαμβάνεται υπόψη αν προσκομισθεί μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής.»

Η σχετική πρωτοβουλία δεν έχει ακόμη ευδοκιμήσει.

Προβλήματα της προτεινόμενης ρύθμισης

- Δεν ορίζει το πεδίο εφαρμογής της.
- Δεν ορίζει ποιες πλημμέλειες καλύπτονται.
- Πώς θα συνεχιστεί η δίκη αν η διοίκηση εντός της ταχθείσης προθεσμίας εκδώσει νέα πράξη διαφορετικού περιεχομένου;
- Θα μπορεί ο διάδικος με υπόμνημα να υποβάλει νέους λόγους ακύρωσης κατά της νέας πράξης;
- Αν αλλάξει το νομοθετικό καθεστώς της έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης, η διοίκηση θα πρέπει να ακολουθήσει για την κάλυψη της πλημμέλειας τη νέα διαδικασία;
- Η εφαρμογή της ρύθμισης θα οδηγήσει σε περαιτέρω ολιγωρία και αδράνεια της διοίκησης;

Ειδική βιβλιογραφία-αρθρογραφία

**Βλ. σχολιασμό της απόφασης ΣτΕ 1422/2013
από Χ. Χρυσανθάκη, Χ. Διβάνη, Ηλ. Κουβαρά
σε ΘΠΔΔ 7-8/2013, σ. 729.**

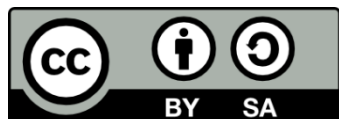

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Β. Τσιγαρίδας>

Θεσσαλονίκη, <17.12.2013>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ